

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการทำสมุนไพรโลยุง จำนวน 8 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชย์กรรมและบริการ

ความเป็นมา

โรคไข้เลือดออกเป็นโรคที่จัดเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย และประเทศเขตร้อนชื้น มีสาเหตุจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) โดยยุงลายเป็นแมลงพาหะ การติดต่อกันของโรคเกิดจากยุงลายกัด และดูดเลือดของผู้ป่วยในระยะไข่ ซึ่งเป็นระยะที่มีเชื้อไวรัส อยู่ในกระแสเลือดมาก เชื้อไวรัสจะเข้าสู่กระเพาะอาหารของยุงลายแล้วเพิ่มจำนวนขึ้น จากนั้นเชื้อ จะเคลื่อนย้ายไปสู่ต่อมน้ำลายของยุงลาย และเมื่อยุงลายไปกัดคนอื่น เชื้อไวรัสเดงกี ก็จะเข้าสู่ร่างกาย มีผลทำให้คนที่ถูกกัดป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก อาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกมีความรุนแรงต่างกัน แต่อาการที่เด่นชัดคือ เป็นไข้ตัวร้อน ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน บางรายมีอาการความดันโลหิตต่ำอ่อนเพลียปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดเมื่อยตามตัว ปวดตามข้อ ปวดตามกระดูก ปวดตา ตาพร่า ท้องเสียผู้ป่วยที่พบอาการรุนแรงจะมีภาวะเลือดออก พบบ่อยบริเวณผิวหนัง มีเลือดออก เป็นจุดเล็ก ๆ กระจายอยู่เต็มตามแขน ขา ลำตัว และรักแร้ รวมทั้งเลือดออกที่อวัยวะภายในร่างกาย เช่น ทางเดินอาหาร บางรายอาเจียนและถ่ายอุจจาระเป็นเลือด ผู้ป่วยจะมีอาการตับโต และเมื่อกด จะรู้สึกเจ็บมีเลือดออกที่ตับ ม้ามหรือมีอาการของไตวาย มีโอกาสเกิดภาวะช็อกซึ่งเป็นอันตราย ถึงเสียชีวิตได้สำหรับการระบาดของโรคไข้เลือดออกพบระบาดมากในฤดูฝน และช่วงอายุที่พบผู้ป่วย มากที่สุดคืออายุ 10-14 ปี รองลงมาคือ อายุ 15-17 ปี และอายุ 5-9 ปี

วิธีการป้องกันและกำจัดยุงลายมีหลายวิธี เช่น การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย การป้องกันยุงลาย โดยการใช้มุ้ง การใช้ยาทากันยุงลาย การใช้สารเคมีกำจัดแมลงพ่นแบบหมอกควัน หรือแบบฝอยละออง และ การใช้สารเคมีกำจัดลูกน้ำยุงลาย ซึ่งการใช้สารเคมีดังกล่าวเป็นอีกวิธี ที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะการฉีดพ่นหมอกควัน แต่ผลจากการฉีดพ่นบ่อย ๆ จะเป็นตัวเร่งให้ยุงลายสร้างความต้านทานต่อสารเคมีเร็วขึ้น และเพิ่มระดับความต้านทานสูงขึ้น การควบคุมยุงลายโดยสารเคมีนี้ถูกนำมาใช้แก้ปัญหาการแพร่กระจายของยุงลาย แต่ปัญหาที่ตามมา คือการตกค้างของสารเคมีในสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลให้เกิดการถ่ายทอดไปตามห่วงโซ่อาหาร เป็นการทำลายสมดุลแห่งธรรมชาติ สาเหตุที่ทำให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงลาย เนื่องจากบริเวณนั้น มีน้ำฝนขังอยู่ตามภาชนะต่าง ๆ เช่น ในถังพลาสติก จานรองกระถางต้นไม้ ยางรถยนต์ เศษถุงขยะ รวมไปถึงน้ำในภาชนะที่ไม่มีฝาปิด อ่างบรรจุน้ำต่างๆ เป็นแหล่งน้ำที่เหมาะสมสำหรับการวางไข่ ของยุงลาย ซึ่งมักจะวางไข่ในน้ำนิ่ง และสามารถวางไข่ได้มากกว่า 100 ฟองต่อครั้งอีกปัจจัยหนึ่ง

ที่เป็นแหล่งพัก และแหล่งอาหารของยุงลาย คือ ภายในห้องที่มืดทึบไม่มีแสงสว่างเพียงพอ อับชื้น ยุงลายจะชอบเข้ามาอาศัย หากิน และบินมาเกาะพักตามฝาผนัง เพื่อรอการวางไข่ต่อไป ด้วยสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยบวกกับมีแหล่งอาหาร ทำให้เกิดการแพร่กระจายของยุงได้มากขึ้น สถานที่ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำเน่าเสีย หรือท่อระบายน้ำสกปรกต่าง ๆ ที่ส่งกลิ่นเหม็น ล้วนเป็นที่อยู่อาศัย และวางไข่ของยุงลาย แหล่งน้ำเช่นนี้จึงเป็นอีกสาเหตุหลักให้ยุงลายวนเวียน และแพร่พันธุ์เพิ่มมากขึ้น เรื่อย ๆ ในสิ่งแวดล้อมดังนั้นสถานที่ที่ปลูกสร้าง

อยู่ใกล้แหล่งน้ำดังกล่าวจึงต้องระวังเป็นพิเศษ เพราะไม่เพียงแต่ขุยมะพร้าวจะกัดผิวหนังจนเกิดตุ่มคันให้รำคาญใจเท่านั้น ขุยมะพร้าวยังเป็นพาหะนำโรค ไข้เลือดออกอีกด้วย

การพัฒนาประชาชนให้รู้จักการป้องกันขุยมะพร้าว เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าของสมุนไพร การนวดสมุนไพรใกล้ตัวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งการได้มาซึ่งวัตถุดิบในการประดิษฐ์รูปหอมสมุนไพร ที่ปลอดภัย ประหยัดค่าใช้จ่าย เกิดความตระหนัก ในการใช้สมุนไพรที่มีตามธรรมชาติ รวมไปถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการทำงาน การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นเริ่มขึ้นจากนโยบายการศึกษา ในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกู้วิกฤตเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคง และยั่งยืน เชื่อมมั่นในนโยบายการศึกษาในการปรับโครงสร้าง และระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพประสิทธิภาพและความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และนโยบาย การศึกษาเพื่อสร้างคนบูรณาการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในการปฏิรูปการเรียนรู้ สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรการทำสมุนไพรไล่ยุง สำหรับประชาชน ในตำบลหนองหะ อำเภอสำโรงท่าบ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดลูกน้ำขุยมะพร้าว ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความตระหนักในการใช้ สมุนไพรที่มีตามธรรมชาติ มีทักษะกระบวนการทำงาน แสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการ ทำงาน รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องาน รู้จักนำความรู้ ประสพการณ์ ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน พัฒนาชีวิตและพัฒนาอาชีพให้แก่ นักเรียนต่อไปได้

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรเพื่อช่วยส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้
2. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
3. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
4. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนศึกษากระบวนการทำสมุนไพรไล่ยุง
2. เพื่อให้เรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการทำสมุนไพรไล่ยุง
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำสมุนไพรไล่ยุง
4. เพื่อสร้างอาชีพเสริมในชุมชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

คุณธรรมจริยธรรม

1. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
2. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

1. ประชาชนทั่วไป และผู้สนใจ
2. ประชาชนที่ต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่

ระยะเวลา

- จำนวน 8 ชั่วโมง
- ทฤษฎี 4 ชั่วโมง
 - ปฏิบัติ 4 ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

การเรียนรู้หลักสูตรการทำสมุนไพรร้อยยี่สิบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการเรียนรู้จากเอกสาร/ฝึกปฏิบัติ มี คำแนะนำ สำหรับผู้เรียน ดังนี้

1. การสร้างความเข้าใจในหลักสูตรการทำสมุนไพรร้อยยี่สิบ (ข้อมูลจากเอกสาร/สื่อ/การบรรยาย)
2. การฝึกปฏิบัติร่วมกับวิทยากร ให้ผู้เรียนฝึกฝนด้วยตนเองจนเกิดทักษะ
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. การสาธิต
5. การศึกษาดูงาน (การเรียนรู้ด้วยตนเอง/เรียนรู้จากการสาธิต)

วันที่ เดือน ปี ที่เรียน

วันที่ 28 - 29 เดือนมิถุนายน 2566

การทำสมุนไพรร้อยยี่สิบ

สถานที่เรียน

กศน.ตำบลหนองชะ อำเภอสำโรงท่าบ จังหวัดสุรินทร์

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	-สภาพปัญหา ความต้องการ จำเป็นในการทำ สมุนไพรไฉ่ชุง	1. เพื่อให้ผู้เรียน ได้ความรู้พื้นฐาน การทำสมุนไพร ไฉ่ชุง 1. เพื่อให้ผู้เรียน นำไปใช้ในการ ประกอบอาชีพ การทำสมุนไพร ไฉ่ชุง 3. ทิศทางการ ประกอบอาชีพ การทำสมุนไพร ไฉ่ชุง	1.ความรู้พื้นฐาน การทำ สมุนไพรไฉ่ชุง 2.ความเป็นไปได้ในการ ประกอบอาชีพการทำ สมุนไพรไฉ่ชุง - ความต้องการของ ตลาด - การลงทุนและการ หา แหล่งเงินทุน - การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ กระบวนการจัดตั้ง กลุ่ม - แหล่งเรียนรู้ /ภูมิปัญญา ท้องถิ่น 3. ทิศทางการ ประกอบ อาชีพการทำสมุนไพรไฉ่ชุง	1. วิทยากรบรรยายให้ ความรู้เรื่อง - วัสดุ/อุปกรณ์ - ส่วนประกอบการทำ ไฉ่ชุง 2. ให้ผู้เรียนและวิทยากร ร่วมสนทนาแลกเปลี่ยน ข้อมูล ความคิดเห็น 3. ผู้เรียนสรุปความรู้	2 ชั่วโมง	
2	-ขั้นเตรียมการ ประกอบอาชีพ การทำสมุนไพร ไฉ่ชุง - ขั้นตอนการทำ สมุนไพรไฉ่ชุง	1.เพื่อให้ผู้เรียน สามารถการทำ สมุนไพรไฉ่ชุง	1.การคัดเลือกวัตถุดิบและ อุปกรณ์ ใน 2.การทำสมุนไพรไฉ่ชุง การเลือกวัสดุและวัตถุดิบ การเตรียมส่วนผสม 3.ให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องใน การทำสมุนไพรไฉ่ชุงใน การประกอบอาชีพ	1.วิทยากรคัดเลือก วัตถุดิบอุปกรณ์ในการ ทำสมุนไพรไฉ่ชุงและ สาธิตขั้นตอนการทำ สมุนไพรไฉ่ชุง - วิธีการทำสมุนไพรไฉ่ชุง 2.ผู้เรียนเรียนรู้และ ปฏิบัติพร้อมกับวิทยากร	4 ชั่วโมง	
3	- วิธีการจัดการ แผนการตลาด	1. วิทยากรสาธิต ให้ความรู้ เกี่ยวกับ แผน การตลาด	1. วิธีการสร้างจุดขาย โลโก้ 2. การประชาสัมพันธ์ 3. เทคนิคการขาย 4.การทำบัญชี รายรับ - รายจ่าย	1. วิทยากรสาธิตและให้ ศึกษาเนื้อหาจากใบ ความรู้ เรื่องวิธีการ สร้างจุดขาย โลโก้ การ ประชาสัมพันธ์เทคนิคการ ทำสมุนไพรไฉ่ชุง	1 ชั่วโมง	

4	การขายสินค้าออนไลน์	1.ครู กศน.ตำบลบรรยายและอธิบายเกี่ยวกับการขายสินค้าผ่าน สื่อออนไลน์	1.การทำการค้า ออนไลน์ ผ่าน ช่องทางต่างๆ line Facebook Instagram รวมถึง ช่องทางการค้าขายผ่านเว็บไซต์	1.ครู กศน.ตำบลบรรยาย และอธิบายเกี่ยวกับการขาย สินค้า ผ่านสื่อออนไลน์ และ ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการขายสินค้าผ่านสื่อออนไลน์	1 ชั่วโมง	
---	---------------------	--	---	---	-----------	--

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้,
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น, สื่อบุคคล, วิทยากรผู้ชำนาญด้านการทำสมุนไพรไผ่ล่อง
3. การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
5. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานที่มีคุณภาพจึงจะได้วุฒิบัตร

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

1. หลักฐานการประเมิน
2. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.2554 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2554 (ข้อ9) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวภา คุณรัตน์)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นางสาวอภัสรา ศุภนาม)

หัวหน้าการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายณัฐกิตติ์ ทุมภา)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสำโรงทาบ

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสำโรงทาบ